

RAYMOND PITRÈ

- Pittur tas-Sorpriza

Kitba ta' Manwel D SCHEMBRI - Poeta

Morna jien u marti u sibnih fl-istudju kbir tieghu, imdawwar b'xoghlijietu. Raymond Pitrè - raġel twil, mislut, b'ghajnejn gharrixa wara nuċċali hafif. Kliemu poetiku, u nċisiv. Ċert minn dak li jkun qed jgħid u sentenza jaqtagħha hesrem, biex ihallilek spazju hiemed biex tixtarr xi jkun jgħid. Tkellimna fuq l-arti. Qalli li sab hafna tfixkil biex jibda jesprimi lilu nnifsu, biex johroġ dak li jhoss fil-ġewwieni ta' ruhu. Tkellem dwar il-bżonn li tkun kritiku mieghek innifsek, u qal kemm ibagħti minhabba f'hekk, ghax hu ma jahfirhiex lilu nnifsu.

F'nofs l-istudju kien hemm żewġ ritratti (*portraits*) qed jinmew għall-Każin tagħna. Ried jagħmilha ċara li kien għadhom mhumiex lesti - wiehed tas-sur Carmelo Schembri u l-iehor tal-President li kien magħruf bhala "L-Ahmar" ghax xagħru u mustaċċih kienu homor. Qalli li ghalkemm ix-xebh fiziku huwa mportanti, hu jhares iktar lejn ir-ruh ta' dak li jkun, ghax il-karattru huwa kollox. Anke l-isfond jghodd, ghax dan jindika x'tip ta' persuna tkun.

Żewġ pitturi ta' eks Presidenti tas-Socjeta' - xogħol il-pittur Raymond Pitrè - Dr. Pasquale Debono magħruf bhala 'L-Ahmar' (xellug) u ta' Carmelo Schembri.

Kellimtu dwar l-arti religjuża. Semmejna l-koppla ta' l-Imsida u qalli kemm ihossu li ma nftihemx. Staqsejtu l-kulur li juża u qalli li mhux importanti hafna liema, basta johloq is-sorpriza. Jekk il-kulur, l-ghamla jew il-figura ma tissorprendikx, allura tkun iktar biċċa xogħol fina ta' artigġjanat milli biċċa arti. Qalli kemm tinterressah il-letteratura u l-poezija. Jikteb poeziji bl-Ingliż u wrieni silta li kienet ikkwotata fi ktieb dwaru. Ommu nfluwenzatu hafna. Pingieha tliet darbiet, fi tliet fażijiet f'hajjitha. Meta mietet bkieha fit-tul. Ihoss li l-arti tagħti lill-artist dimensjoni divina u għalhekk mhux dejjem tiftiehem. Is-soċjeta' thassel l-arti kif tifhimha hi; u l-artist, li huwa artist propju ghax jikser ir-regoli, hafna drabi fis-soċjeta' johroġ għonqu u jitlef ġildu.

Il-knejjes tagħna mimlijin pitturi li jgħinuk titlob, tahseb u temmen. L-arti televak, iġġiegħlek tahseb 'il bogħod u fit-tul. Meta jpingi jkun wahdu, hu u hsibijietu biss. Staqsejtu fadallux x'ipingi, u qalli li żgur għadu mhux lest, ghax lanqas id-dinja mhi lesta! Meta jpingi

qaddis jifli hajtu biex jiskopri ruhu. Pinga 'l San Frangisk, u San Pawl u Padre Piju. Pinga l-Dun Ġorġ anke għall-Każin tagħna. Kien pingieħ darbtejn qabel imma qatt hekk, bil-paramenti tal-quddiesa. Għall-Papa Ġwanni Pawlu II qalli li ftit ta kasu f'hajtu imma illum jirrealizza li dan Papa Qaddis.

Uriena kif ipingi serje biex donnu l-ispirazzjoni jeżawrixiha. Donnu l-hsieb inixxi sa ma jispiċċa u jinxef. L-artist, bhat-tfal żgħar, jifrah malajr u jarmi kollox f'minuta. Ghax l-umanità fl-artist hija dejjem preżenti, issir biċċa minnu. Qed nghixu misteru l-hin kollu. Hu ma tghallem imkien, *self made*, qalli, "la naf hux b'entużjażmu jew le". Imma sqarr kif ma jistax jieqaf ipingi u johloq, ghax bla invenzjoni m'hemmx arti. L-arti hi forma ta' talba li tagħraf il-preżenza tal-Hallieq. Hija wkoll sagrificcju ghax titlob motivazzjoni kontinwa. L-arti hi spettaklu u huwa wkoll minhabba f'hekk li titlob li tissorprendi l-hin kollu. Kull biċċa arti li holoq, Raymond Pitrè jhoss li hija parti minnu. Għalhekk ihobb kulma holoq bl-istess intensità.

Fl-ahhar tkellimna dwar is-solitudni u kif din marbuta intimament ma' l-arti. Meta jkun johloq fuq it-tila, anke jekk ikun hemm min qed hdejh, ikun wahdu, maqful fi hsibijietu. Għadni nhoss

Il-firma bid-data tal-pittur Raymond Pitrè.

l-ghafsa ta' idu meta ġejna biex immorru. Kien qisna ilna nafu lil xulxin sekl, mhux ftit minuti. Kien hemm nofs tbissima melankonika ta' hbiberija sinciera tilgħab fuq xofftejh. Lehnu għadu jdoqq f'widnejja, u l-kuluri tax-xogħol spiritwali tieghu għadni narahom kuljum. Weghedna 'l xulxin li nerġghu niltaqghu. U l-wegħda se nżommuha.

Kull meta nkun fis-sala ewlenija tal-Każin, u nilmah quddiemni dawk il-Presidenti tas-Socjeta', ifiġġ quddiemni l-pittur twil, b'xagħru tal-fidda, b'nuċċali li ma jostorlux ghajnejh, u kull darba jissorprendini b'dak li jgħidli minn ġot-tila. L-inventiva tieghu ma' tieqafx ma' l-ahhar pinzellata imma tibda mill-ġdid kull darba li x-xogħol sabih ta' Raymond Pitrè jaqa' taht ghajnejk.

Din iż-żjara lill-pittur Raymond Pitrè saret f'Ġunju 2005.